

ІНТЕРНЕТ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПРАВОСВІДОМОСТІ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Калиновський Ю.Ю.

*Національний університет “Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого”, м. Харків*

Розвиток інформаційного суспільства в Україні є об’єктивним процесом, який впливає на всі сфери суспільного життя та на свідомість громадян. Правосвідомість не є виключенням, оскільки під впливом інформатизації та глобалізації змінюється уявлення суб’єктів суспільних відносин про зміст та обсяг власних прав й свобод, а також про засоби їх втілення. Особливого значення у розвитку правосвідомості набуває Інтернет-комунікація, яка має визвольний характер і є важко контрольованою з боку будь-яких сил. Це стосується когнітивних характеристик, етико-ціннісних та емоційних. Зазначимо, що онлайн-співтовариства являють собою приклад віртуальної форми реалізації ідеї відкритості, а також є основою постраціональних комунікативних практик у мережі Інтернет. Серед головних принципів таких співтовариств – антиєрархічність, антикомерційність, антиметанаративність тощо. Соціальним наслідком Інтернет-комунікації стає формування так званої “мережної культури”, спрямованої на встановлення “мережного індивідуалізму як домінантної форми соціальності”. Також з’являється homo virtualis – Людина Віртуальна, яка є наслідком відчуження людини від власної тілесності. Під впливом інформатизації народжуються нові знакові системи й такі схеми розуміння і засвоєння правових, та на жаль антиправових знань, які не стільки пов’язані зі словом, звуком, скільки з зоровим рядом, образом, формою й кольорами. Вочевидь, суспільна правосвідомість сучасних демократичних систем (України зокрема) є квінтесенцією інституційного та неінституційного рівнів, віртуального та реального правових світів, що пов’язані між собою комунікативною взаємозалежністю окремих суб’єктів, ставлення до права та закону яких з’ясовується під час інтерсуб’єктивної взаємодії. Тобто, інформаційне суспільство та його потужності можуть з одного боку формувати надправову, віртуальну правосвідомість, яка є основою функціонування “віртуального натовпу,” а з іншого боку – сприяти поінформованості громадян, їхній консолідації у громадянському суспільстві, допомагати боротися з протиправними та аморальними проявами у суспільстві силою громадського впливу.